

VÄSTERÅS STAD

Susanne Malo
Susanne.shahoud.malo@vasteras.se

Kopia till
Se lista på sista sidan

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Datum 2023-02-14 Diariernr BN 2018/01181

1(35)

Byggnadsnämnden DP 1941

Detaljplan Dp 1941 för Njord 8 och del av Västerås 1:1, Centrum, Västerås

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Planuppdrag

Byggnadsnämnden beslutade den 19 november 2020, § 292, att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för Njord 8 och del av Västerås 1:1.

Detaljplanen handläggs med standard planförfarande enligt PBL 2010:900.

Planens syfte

Syftet med planen är att möjliggöra en om- och tillbyggnad av Västerås Kongresshus genom en påbyggnad av före detta Asea Forum längs Kopparbergsvägen. Planläggningen syftar även till att säkerställa att byggnaden utformas med en hög arkitektonisk kvalitet som samspelar med den befintliga bebyggelsemiljöns kulturmiljövärden. Byggnaden ligger i ett centralt, strategisk viktigt och synligt läge i Västerås centrum samt inom område utpekad som riksintresse för kulturmiljövård. Målsättningen är att värna kvarterets arkitektoniska karaktär och samtidigt tillåta att öppna upp de slutna fasaderna mot Kopparbergsvägen. Planen syftar även till att öka fastighetens användbarhet genom att pröva fler möjliga användningar, som centrumändamål, kontor och bostäder. Bostads- och kontorstillbyggnaden ska placeras varsamt så att kulturvärden och arkitektoniska värden inte går förlorade. Gestaltningmässigt och materialmässigt krävs det en hög nivå för att tillbyggnaden ska göra en så liten inverkan på kulturmiljövärdet som möjligt.

Samråd

Byggnadsnämnden fattade 2021-11-17 (BN §305) beslut om samråd. Samråd har genomförts enligt plan- och bygglagen 5 kap 11–17 §§.

Planen var ute på samråd den 2021-11-25 fram till 2021-12-16. Samrådsförslaget fanns tillgänglig på Stadshusbiblioteket och i Stadshusentrén. Förslaget visades även på Västerås stads webbplats, [dp1941 - Västerås \(vasteras.se\)](#). Stadsbyggnadsförvaltningen bjöd in berörda och sakägare till ett samrådsmöte/öppet hus i stadshuset den 2021-12-08.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Under samrådet skickades 17 yttranden till Byggnadsnämnden. Fem av de inskickade yttrandena innehöll inga synpunkter på planförslaget.

Sammanfattning av ändringar

Nedan sammanfattas de ändringar som har gjorts i planhandlingarna efter samrådet.

Förändringar efter samråd

- Indragen fasad i mötet med Konserthuset och Kopparbergsvägen och Punkt.
- Ny utformning av fönsterpartier rekonstruerad tegelfasad av norra sektionen av forumhuset som tar upp byggnadens tidigare formspråk.
- Forumhusets överhäng mot Munkgatan rekonstrueras så byggnadens tidigare karaktär bibehålls.
- Nytt läge för entréer mot Kopparbergsvägen och Munkgatan.
- Planbeskrivningen har kompletterats med en ny huvudrubrik *Planens konsekvenser*. Under planens konsekvenser redovisas mer ingående, undersökning om betydande miljöpåverkan, miljökonsekvenser, konsekvenser för riksintresse för kulturmiljövården, miljö kvalitetsnormer, ekonomiska- och fastighetskonsekvenser, fastighetsreglering och fastighets konsekvenser.
- Riksintresset, gestaltning och kulturmiljö beskrivs mer utförligt.
- Framtagande av kulturhistorisk bedömning (Antikvarisk konsekvensbedömning Hille Hus o Historia ab). Samlad bedömning om påverkan på riksintresse kulturmiljövården för detaljplan Njord 8.
- Mellan samråd och granskning har även bullerutredningen kompletterats och förtydligats efter inkomna synpunkter.
- Framtagande av luftutredning.
- Plangränserna har setts över och ny användning har lagts till (GATA₁), detta eftersom en del av kvartersmark kommer att övergå till allmän platsmark.
- Utformnings-, skydd av kulturvården och utförandebestämmelser har uppdaterats och förtydligats.
- Varsamhetsbestämmelse (k₁) har lagts till.
- Bestämmelse om högsta våningsantal har lagts till.
- Ny skyddsbestämmelse gällande buller har lagts till på plankartan.
- Rätt höjd på bestämmelse om högsta nockhöjd i meter har uppdaterats, bla antal meter över angivet nollplan. Samrådsförslaget visade fel värde i meter, dvs nockhöjd från markplan.
- Ny skyddsbestämmelse har lagts till, gäller reglering av buller (m₁).
- Nya utförandebestämmelser har lagts till, gäller trapphus/fläktrum (b₁, b₂).
- Ny bestämmelse om rivningsförbud (r₁) har lagts till Konserthuset (R).
- Huvudmannaskap och genomförandetid har lagts till.

Sammanfattningsvis ger planförslaget flera positiva effekter till området och staden eftersom central mark kan användas till centrumfunktion, nya bostäder och kontor vilket bidrar till att uppfylla målen i bostadsförsörjningsprogrammet. Med ett genomförande av förslaget kommer stadsbilden kring Aseatorget att påverkas i hög grad. Med en ny volym placerad ovanpå Forum kommer kvarteret att bli tydligare definierat i gaturummet och byggnaden får en betydligt mer framskjuten roll i upplevelsen av platsen.

Stadsbilden kommer att påverkas positivt av en ny byggnad med väl gestaltade fasader där Planen ställer krav på hög arkitektonisk kvalitet. Planförslaget bedöms ha tagit hänsyn till såväl allmänna som enskilda intressen.

Sett till riksintressets uttryck kommer planförslaget att tillföra nya funktioner till platsen men behåller också de nuvarande. Därmed påverkas inte riksintressets karaktärsdrag, strukturer, funktioner och samband. Den nya volymen skymmer inte någon byggnad eller vy som bedömts vara viktig för riksintressets uttryck och den kommer inte heller att medföra mer än en marginell förändring av stadens siluett.

Kvarstående synpunkter

Detaljplanen lämnas till granskning med kvarstående synpunkter. Synpunkter som inte eller till endast viss del, tillmötesgått är:

- Länsstyrelsen

Granskning

Hur granskningen har bedrivits

Planen har varit utställd för granskning från 15 oktober till 10 november 2022. Underrättelse om granskning skickades ut enligt remisslista samt till samtliga sakägare i närheten enligt fastighetsförteckning. Även de som yttrat sig i samrådet fick information om granskningen. Granskningsförslaget fanns att ta del av vid stadshusets entré, biblioteket, stadens hemsida samt kommunens digitala anslagstavla.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Under granskningstiden skickades 18 yttranden till Byggnadsnämnden. Fem av de inskickade yttrandena innehöll inga synpunkter på planförslaget, medan resterande 13 yttranden kom från olika aktörer, såsom myndigheter, förbund, kommunala bolag, med flera.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas synpunkter som inkommit under granskningstiden samt Stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer. Mer omfattande synpunkter redovisas kortfattat men bifogas i sin helhet som bilagor.

Följande har yttrat sig under granskningstiden men inte haft några synpunkter:

- **Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden**
- **Grundskolenämnden**
- **Bostads AB Mimer**
- **Svenska kraftnät**
- **Polismyndigheten LPO Västerås**

Nedan presenteras alla synpunkter som lämnades på granskningshandlingen.

1. LÄNSSTYRELSEN

Sammanfattningen ur skrivelsen citeras.

Hela Länsstyrelsens yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 1.

Länsstyrelsen har synpunkter gällande:

Riksintresse enligt 3 och 4 kap miljöbalken – Riksintresse för kulturmiljövården, Västerås stad U24.

- Länsstyrelsen bedömer att ett genomförande av planförslaget kommer att medföra påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24], både på riksintresset som helhet och Centrum som del av riksintresset. Bedömningen utgår från riksintressets motivering och framför allt uttrycket för Centrum. Ett genomförande av planförslaget kommer också att påverka upplevelsen av riksintressets uttryck gällande verkstads- och kontorsbyggnader inom ASEAs tidigare kvarter Ottar och Mimer.

I samrådsskedet yttrade sig Länsstyrelsen om att ett genomförande av planförslaget kan innebära påtaglig skada på riksintresset Västerås stad. Länsstyrelsen bedömer att de förändringar som har skett inför granskningskedet inte föranleder ett annat ställningstagande kring bedömningen om påtaglig skada.

Motivering till riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24]

- Länsstyrelsen har även tagit del av den antikvariska konsekvensbeskrivning som har tagits fram till granskningskedet. Enligt rapporten skulle ett genomförande av planförslaget innebära att områdets värden förblir oförändrade. Länsstyrelsen delar inte den bedömningen. Länsstyrelsens bedömning är att planförslaget kan antas medföra påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24].

Motiveringen till riksintresset Västerås stad lyder "Stadslandskap med stadsmiljöer präglade av medeltida strukturer, regleringen under 1600-talet, industrisamhällets stadsbyggande främst i form av industrimiljöer, bostadsområden och samhällsservice från ca 1880-tal – 1940-tal, centrumområde som visar modernismens centrumomvandling från ca 1950-tal – 1970-tal samt av betydelsen som stiftsstad, skolstad och residensstad". Riksintresset Västerås stad är uppbyggt av ett antal delar som är viktiga för att förstå Västerås framväxt och platsen som industristad i den svenska historien. Den aktuella detaljplanen berör främst modernismens centrumomvandling.

- Länsstyrelsen framförde också att den nya byggnaden får en mycket framträdande roll och att den med sin två våningar höga avslutning riskerar att konkurrera med byggnaderna runt torget och därmed dominera i höjd och uttryck. Länsstyrelsen förtydligar i granskningsyttrandet att det handlar om påbyggnadens översta två våningar med anslutning, enligt plankartan tre våningar.

Uttryck för riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24]

- Ett genomförande av planförslaget påverkar framför allt uttrycket för Centrum. Planförslaget påverkar även den del av riksintresset Västerås stad som omfattar ASEAs tidigare bebyggelse. Byggnaderna kring ASEA-torget har pekats ut som särskilt kulturhistoriskt värdefulla i det nyligen framtagna kulturmiljöunderlaget för Västerås stad, Delområde Centrala innerstaden. Påbyggnaden är högst påtaglig i omgivningen, från såväl Djäkneberget som Kopparbergsvägen, och nedtrappningen mot Vasaparken bedöms inte minska

intrycket av byggnaden tillräckligt mycket för att kompensera detta. Med de tre översta våningarna riskerar påbyggnaden att konkurrera med byggnaderna runt ASEA-torget, såväl kontorsbyggnader som varuhuset, och därmed dominera i såväl höjd som uttryck. Den nya glasade påbyggnaden kommer att konkurrera med Melkerkontoret gällande både utformning och höjd. Länsstyrelsen bedömer därför att riksintresset Västerås stad som helhet och även de centrala delarna runt ASEA-torget påtagligt kommer att skadas av den tillkommande byggnadens skala och gestaltning.

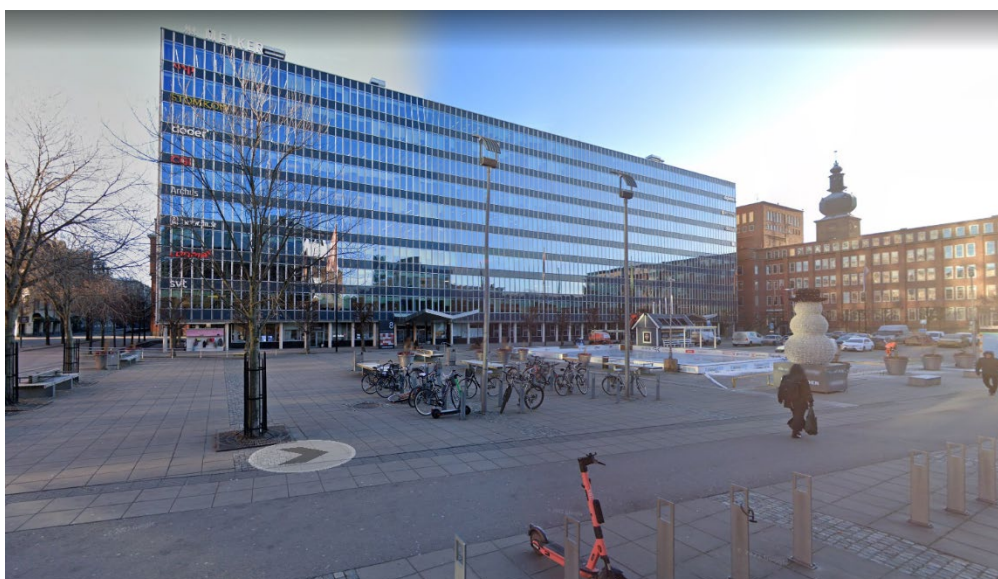
Kumulativa effekter

- Att uppföra höga byggnader inom riksintresset kan bli prejudicerande för andra projekt. En skalförskjutning vertikalt innebär att äldre strukturer inom riksintresset blir svårare att utläsa och därmed förvanskas. På- och ombyggnation av byggnader som tillhör uttrycken för riksintresset kan också medföra skada och att byggnader eller delar av byggnader rivs. Mot bakgrund av detta bedömer Länsstyrelsen att det finns en betydande risk för påtaglig skada på stadslandskapet inom riksintresset Västerås stad genom de kumulativa effekter som planförslaget kan leda till på sikt.

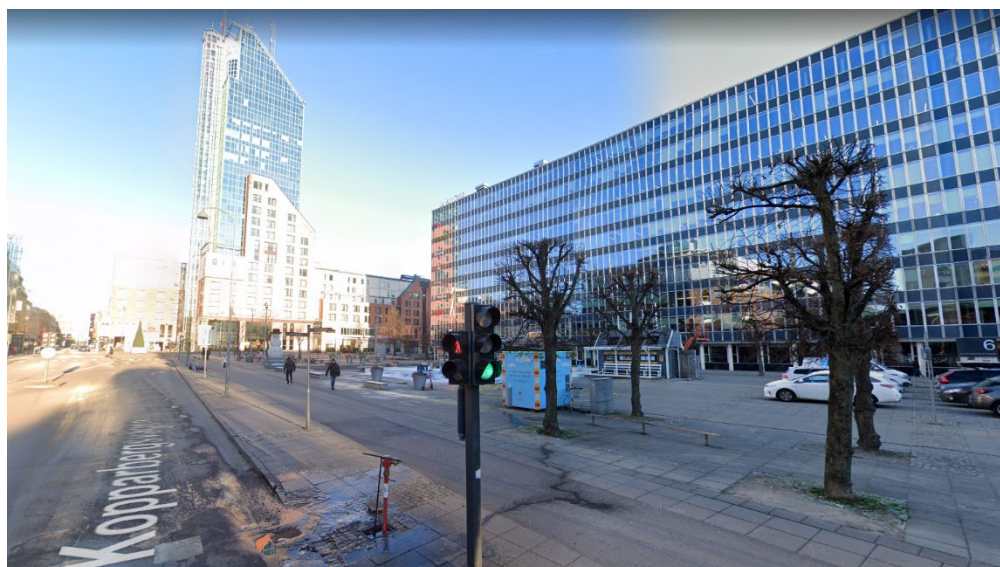
Länsstyrelsen skriver att med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen kommer att prövas.

Kommentar:

Detaljplanen och Njord 8 vänder sig främst mot Kopparbergsvägen och Melkertorget. Melkertorget utgör en av Västerås största torgytor på över 5 800 kvadratmeter. Torget omges av en storskalig bebyggelse som inte återfinns någon annanstans i staden. Torget kantas av byggnader som "Melkerhuset" på Ottar 5, en storskalig byggnad i tio våningar med en byggnadshöjd på över 35 meter. Byggnaden är 115 meter lång och utgör fonden till torget (Aseatorget, Melkertorget). Torget kantas även av fastighet Lorens 14, bland annat "Skrapan" som är Västerås högsta profana byggnad med en höjd av 81 meter i 25 våningar. Mitt emot torget ligger även det storskaliga varuhuset Punkt (fastighet Mats 5). En tegelbyggnad som sträcker sig över två hela kvarter. Vid uppförandet i åtta våningar och under 1990-talet tillkom ytterligare en högre påbyggnad, en mässhall.

Ottar 5, Melkertorget/ASEA torget och Melkerhuset sett från Kopparbergsvägen.

Lorens 14, Skrapan sett från Kopparbergsvägen.

Mats 5, Punkvaruhuset sett från korsningen Kopparbergsvägen/Stora gatan.

Vy mot Njord 8 från Kopparbergsvägen, i bakgrunden syns Aros kongresscenter, en byggnad som vänder sig mot Munkgatan. Där återfinns en postmodernistisk välartikulerad fasad med tydlig uppglasad entrévåning, burspråk över två våningar som ger en geometrisk verkan och avslut med mindre fönsterband. Byggnaden har inte gets samma arkitektoniska omsorg mot Kopparbergsvägen.

Orienteringskarta. Fastigheter runt Aseatorget.

Platsen karaktäriseras av den stora torgytan som kantas av den monumentala bebyggelsen både i utbredning och i höjd runt torget. Bebyggelsen runt torget utgörs av byggnader med starka arkitektoniska och tidstypiska formspråk och flertalet är ritade av namnkunniga arkitekter såsom Bakström och Reinius, Sven Ahlbom, Erik Hahr och Boris Culjat. Idag är det enbart Njord 8 som har en lägre höjd än övrig bebyggelse runt torget. Njord 8 har dessutom ett betydligt mindre fotavtryck än övrig bebyggelse runt torget, såsom Mats 5, Lorens 14 och Ottar 5. (se kartbild).

Gestaltning och arkitektonisk idé:

I ett stadsrum skapas harmoni och dynamik genom ett samspel mellan olika byggnaders läge, storlek, skulpturala form och gestaltning. Tillbyggnaden i kvarteret Njord är skapad i den andan. Genom sin storlek och skulpturala form möter byggnaden den sydvästra delen av platsens storskaliga stadsrum som en värdig representant för sin tid. Tillbyggnaden blir en ny årsring och kan trots sin relativa litenhet möta och mäta sig med sina betydligt större syskon runt Melkertorget. Alla byggnader runt platsen är under tidigare decennier gestaltade i megaskala för att möta Västerås största publika rum, Melkertorget, som i sin utbredning är tre gånger större än ett traditionellt stenstadstorg. I sann modernistisk tradition sluts genom förslaget stadsrummet med en byggnad som är jämbördig i skala med sina historiska syskon.

Njord konkurrerar inte med sina syskon runt torget. Punkt är tio gånger större i volym och nästan lika högt, Skrapan är tredubbel i volym och nästan dubbelt så hög. Även Melkerkontoret är i längd tre gånger så långt och nästan lika högt. Aseas huvudkontor i kvarteret Ottar ligger 200 meter längre söderut närmare stadens resecentrum med parklandskap framför och kan inte läsas ihop med Njord på grund av alla träd på gata och i parkerna, annat än i teorin. Byggnaderna har så stark arkitektur att de inte konkurreras ut samt att ny byggnad har en god verkshöjd avseende arkitekturen.

En kumulativ effekt av höga byggnader är en teori. Varje del av en stad måste bedömas i det stadsrum den kan upplevas. Tillbyggnaden kommer inte ses eller upplevas från Vasaparken eller stadsrummet utefter Svartån, än mindre från Västerås slott eller det historiska Stora torget eller området runt Domkyrkan. Med kikare kan de översta våningarna skimras i vissa vinklar från Djäkneberget som ligger en kilometer bort. Rimligen är det i stadsrummet utefter Kopparbergsvägen i det aktuella snittet vid Melkertorget och i förhållande till sina grannar som tillbyggnaden ska bedömas.

Samtliga nu existerande byggnader runt torget uttrycker starka egna identiteter, men även likheter. Det senare i huvudsak genom material och det första genom sina vitt skilda skulpturala uttryck. Så gör även påbyggnaden. Den föreslagna tillbyggnaden i Njord mäter sig mot sina betydligt större grannar i såväl planform, längd, volym och i Skrapans fall även i höjd.

Tillbyggnadens skulpturala form och gestaltning som är en rörelse och trappning både horisontellt (gaturummets riktning) och vertikalt (angränsande volymer) är noga vald för att i skala möta omgivande byggnadsverk och fånga in stadsrummet. Få om något annat stadsrum i Västerås klarar de volymer dagens byggnader utgör.

Tillbyggnaden i kvarteret Njord är en viktig pusselbit i att fullfärdiga det ofärdiga stadsrum som Melkertorget och Kopparbergsvägen utgör i detta avsnitt.

Tillbyggnaden är i jämförelse med sina syskon liten och smacker. Den har genom sin grundform och omgivande skalor givits ett starkt och medvetet arkitektoniskt grepp. Genom stegvis trappning och skulptural balans i egen rörelse och som mothåll mot den stora byggnaden Punkt avslutas den med en mindre byggnadsvolym, en kontrapunkt. Här tittar den upp lite över kanten. I två våningar ja, men i volym så liten. Spanande mot parklandskapet, resecentret och Mälaren i söder och flytande över torget.

I sin lilla skala en särpräglad identitet och kaxighet som verkligen behövs för att möta de tre syskonen som i volym och i skala mångfalt överträffar byggnadsverket i Njord. Här är frågan, tillåter den modernistiska staden Västerås ett nytillskott som sluter och fullfärdigas det monumentala stadsrummet runt Melkertorget och som samtidigt bugar sig ned mot Vasaparken och framtida resecentret? En ny årsring i kanske Sveriges mest modernistiska stad, unik i landet.

Västerås stad delar därför den bedömning som gjorts av Hille Hus o Historia ab i "Antikvarisk konsekvensbedömning" att den nya byggnaden inte kommer att påtagligt skada riksintresset. Den nya byggnaden kommer inte att dominera i höjd då den enbart är något högre än Mats 5 och betydligt lägre än Lorens 14. Dessutom är det bara en del av den nya byggnaden som blir högre. Den nya bebyggelsen konkurrerar därför inte ut den befintliga storskaliga bebyggelsen som återfinns här.

Den nya bebyggelsen utformas med väl tilltänkt färgsättning, placering, volym, skala och gestaltning så att kravet på en god helhetsverkan uppfylls i enlighet med 2 kap. 6 § PBL.

Påbyggnaden i kvarteret Njord har i redovisade planhandlingarna en volym, höjd och gestaltning som bedöms kunna samspela med byggnaderna runt Aseatorget och skulle kunna bli en ny årsring i Västerås bebyggelseutveckling.

Påbyggnaden har redovisats i flera för Västerås viktiga vyer bl.a. från Djäkneberget. I dessa vyer och långa siktlinjer över centrala staden är påbyggnaden i kvarteret Njord inte särskilt påtaglig genom sin höjd och volym och bedöms därför vara förenlig med omgivande bebyggelsemiljö och uppfylla anpassningskraven i förhållande till stads- och landskapsbilden i centrala Västerås.

Sammanfattningsvis: ger planförslaget flera positiva effekter till området och staden eftersom central mark som redan är ianspråktagen kan användas till nya lägenheter och kontor vilket bidrar till att uppfylla målen i bostadsförsörjningsprogrammet. Förslaget är även i linje med målbilden för innerstaden som har tagits fram tillsammans med västeråsare och blev godkänd av kommunstyrelsen 2021. Målbilden ger inspiration och används som underlag för stadens förvaltningar vid utvecklingen av innerstaden.

Stadsbilden kommer att påverkas positivt av en ny byggnad med väl gestaltade fasader. Planen ställer krav på hög arkitektonisk kvalitet. Planförslaget bedöms ha tagit hänsyn till såväl allmänna som enskilda intressen.

Sett till riksintressets uttryck kan det konstateras att planförslaget tillför nya funktioner men behåller de nuvarande. Därmed påverkas inte riksintressets karaktärsdrag, strukturer, funktioner och samband. Den nya volymen skymmer inte någon byggnad eller vy som bedömts vara viktig för riksintressets uttryck och den kommer inte heller att medföra mer än en marginell förändring av stadens siluett.

Kommunen delar inte länsstyrelsens bedömning att ett genomförande av planförslaget kommer att medföra påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24], både på riksintresset som helhet och Centrum som del av riksintresset. Därigenom står kommunens kvar vid bedömningar som framgår i samrådsredogörelsen, daterad 2022-09-21.

2. LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Hela Lantmäterimyndighetens yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 2.
Utdrag från yttrandet:

Planbeskrivning

Planbeskrivningen bör förtydligas:

- I avsnittet för Genomförandebeskrivning under fastighetsrättsliga frågor
Konsekvenser för fastighetsägare och andra berörda, det bör framkomma att för
del av Västerås 1:1 möjliggörs kvartersmark C.

- Så att det framkommer att kommunen med stöd av detaljplanen har rätt att
lösa in den allmänna platsen utan överenskommelse med den berörda
fastighetsägaren.

- Den eventuella rätt till ersättning som en fastighetsägare kan ha när
kommunen inför bestämmelser om skydd för kulturvärden eller rivningsförbud i en
detaljplan. Reglerna kan framkomma i fastighetskonsekvensbeskrivningen.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Planbeskrivningen har förtydligats och uppdaterats enligt inkomna synpunkter.

3. RÄDDNINGSTJÄNSTEN MÄLARDALEN (RTMD)

Hela RTMD yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 3.

RTMD översände textförslag avseende olycksrisker och förutsättningar för
räddningsingripanden.

Kommentar: RTMD:s synpunkter har noterats.

Planbeskrivningen har uppdaterats enligt inkomna synpunkter.

4. MÄLARENERGI

Mälarenergi hade synpunkter gällande värme och dagvatten.

ME Värme:

Beakta befintliga fjärrvärme/fjärrkyla ledningar i fastighetens närhet, ev. flytt
bekostas av exploatör.

ME Vatten AB:

Ska det i plankartan stå med att dagvatten från trafikerade ytor ska renas då
planområdet inte innehåller några trafikerade ytor.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Planbeskrivningen har förtydligats och uppdaterats enligt inkomna synpunkter.

5. VÄSTMANLANDS LÄNS MUSEUM

Hela Västmanlands läns museums yttrande finns bifogat till denna handling, se
bilaga 4.

Utdrag från yttrandet:

- Byggnaderna kring Asea-torget har pekats ut som särskilt kulturhistoriskt
värdefulla i det kulturmiljöunderlag som just nu tas fram för Västerås stad,
Delområde Centrala innerstaden. Den södra delen av byggnaden är utpekad som
särskilt kulturhistoriskt värdefull byggnad inom kvarteret Njord och omfattas alltså
av 8 kap. 13 § Plan och bygglagen (2010:900).

Länsmuseet gör bedömningen att påbyggnaden som tillåts i planförslaget blir för
dominerande i den aktuella stads- och landskapsbilden och dess bebyggelsemiljö i
både höjd och omfattning. Med nuvarande förslags volym och höjd riskerar hela
stadssiluetten att förändras irreversibelt då den blir högre och klumpigare i
utformningen än intilliggande byggnader. Den storskaliga dominerande volymen tar

även fokus från två av Västerås viktigaste byggnader i stadssiluetten och dess siktlinje – Domkyrkan och ASEA-tornet. Med hjälp av 3D-verktyget för ärendet går det att se att det endast är tornens tunnaste delar som kommer sticka över Njords nya påbyggnad och förändrar stads- och landskapsbilden och bebyggelseområdet. Påbyggnaden bedöms även vara för stor i volymen i relation till den befintliga byggnadskroppen då den befintliga byggnadens rätvinkliga och runda former, strama och slutna fasad med glas och tegel i mönstersättning blir nedtyngd och skymms av den föreslagna nya påbyggnadens storskalighet.

- Läns museet önskar att planbestämmelse f_5 på plankartan specificeras (f5- Inslag av andra material får förekomma), eftersom den upplevs som otydlig gällande färgsättning och möjlighet till inslag av andra material.

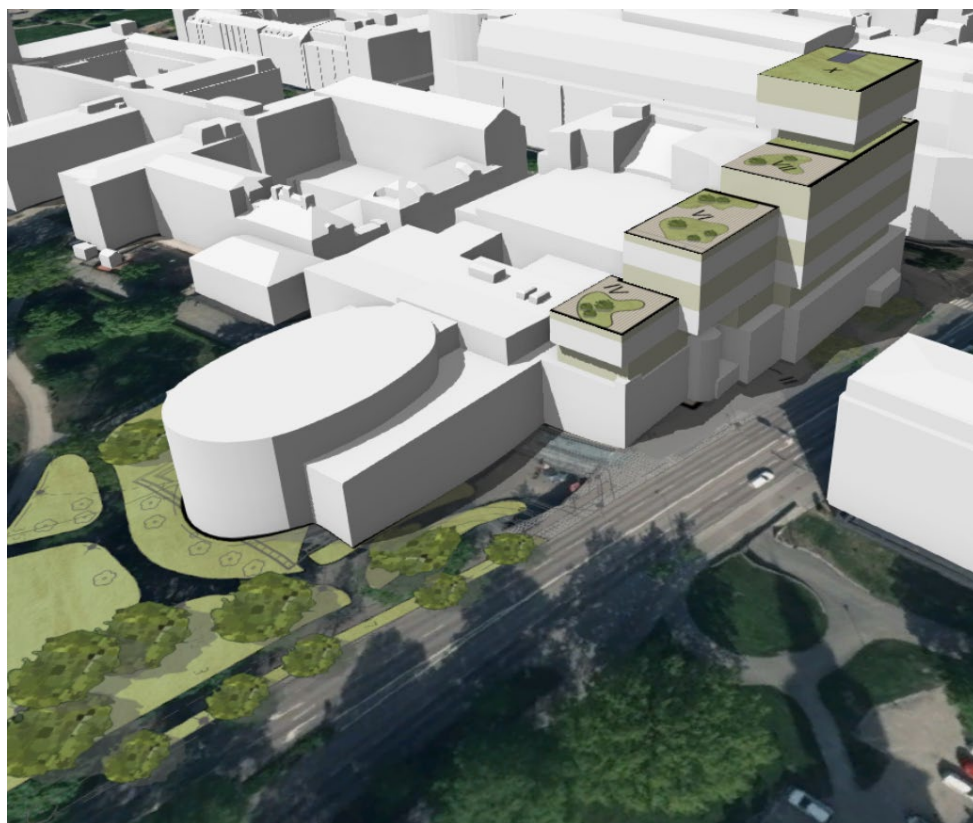
- Läns museet bedömer att byggnadsvolymen blir för stor och dominerande. Sedan att upplevelsen av volymen riskerar att bli ännu större med planbestämmelsen b_1 som tar upp att trapphus/fläktrum får sticka ut ovanför angiven nockhöjd – även om den skall vara indragen enligt planbestämmelse b_2 .

- På plankartan finns både k- och q-bestämmelser samt en skrivning om att ny bebyggelse ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet där varsamhet ska präglade såväl helheten gällande volymverkan och gestaltning som utförandet av byggnadsdetaljer och omsorg i materialval.

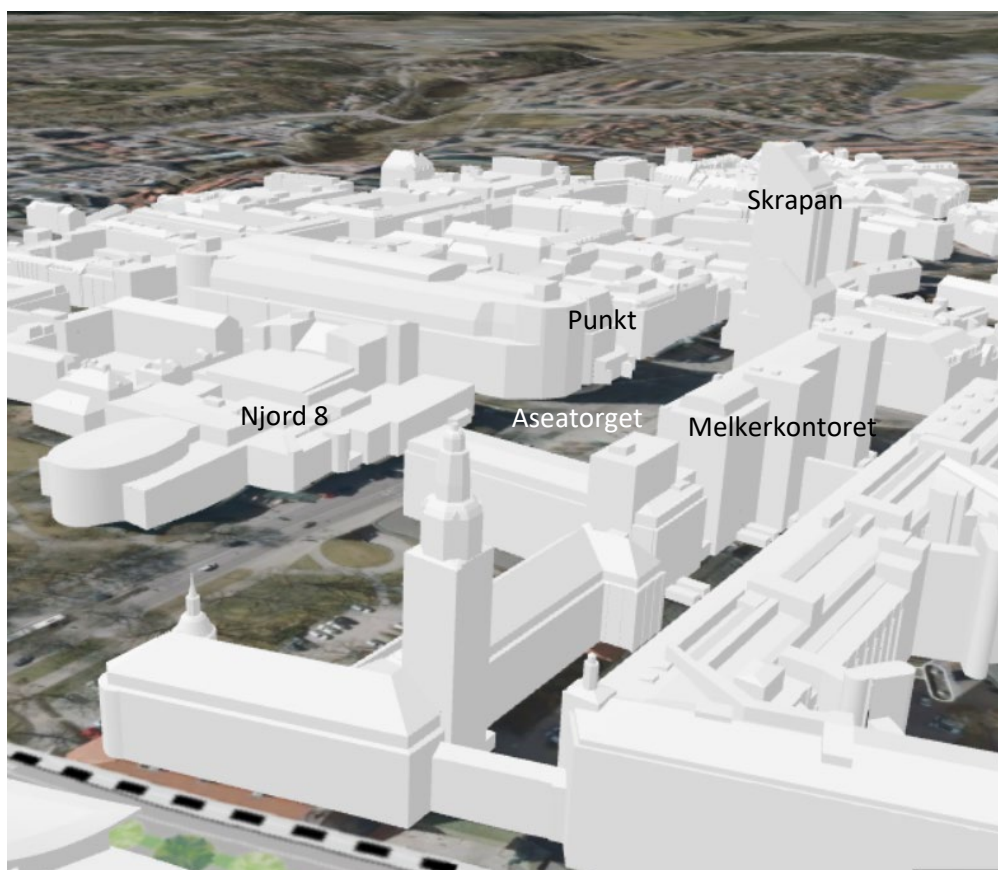
Läns museet bedömer som tidigare påpekat att det aktuella planförslaget fortfarande är för dominerande. Därigenom står läns museet kvar vid vad som påpekades i tidigare yttrande till samrådet trots förändringar i granskningsförslaget.

Kommentar: Synpunkter har noterats. Kommunen delar inte läns museums bedömning att det nya konserthuset har en alldeles för stor och dominerande volym. Se svar på kommentar till Länsstyrelsen ovan.

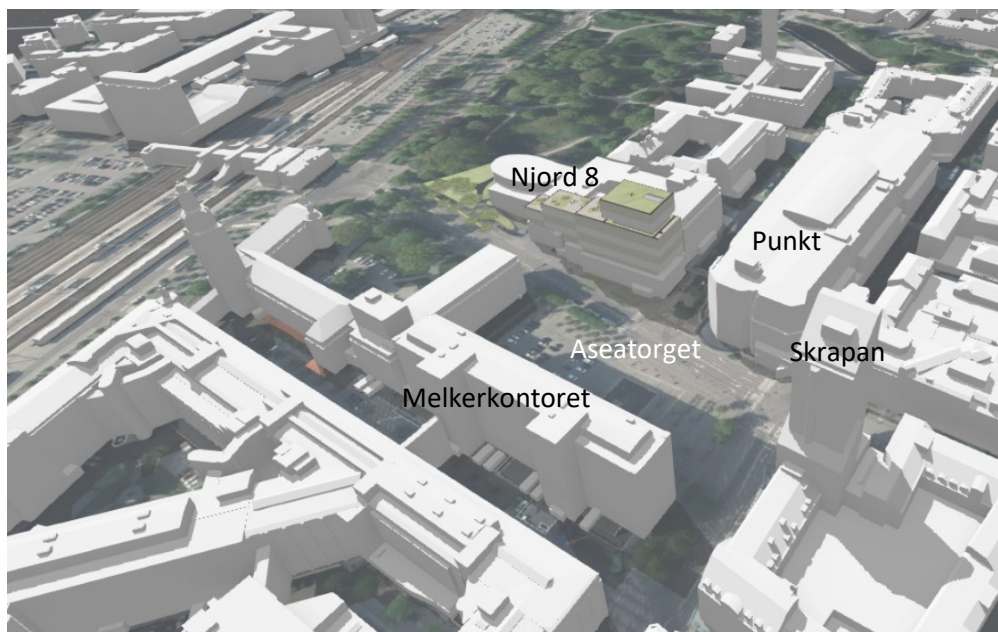
Plankartan har kompletterats och förtydligats enligt inkomna synpunkter, gällande utformnings- och utförandebestämmelser. 3d-modellen har uppdaterats efter granskning. Se nedan 3D-bilder som visar det nya planförslaget.

Njord 8, 3D bild visar det nya planförslaget.

Njord 8 i förhållande till bebyggelse runt Aseatorget (dagens läge).

Njord 8 i förhållande till bebyggelse runt Aseatorget efter ombyggnation (nytt planförslag).

6. CASTELLUM

Castellum påpekar att ljudfrågan behöver utredas ytterligare.

Västerås som är en av Sveriges största städer behöver en central arena med större mått för kultur och evenemang. Aseatorget är Västerås största torg och givna plats för detta. I dagsläget finns förutsättningarna att aktivera och utveckla torget i den riktningen. Vi anser att planering av nya bostäder i läget som beskrivs i granskningshandlingarna riskerar att ta bort dessa unika möjligheter framöver. Att enbart ta hänsyn till ljudnivåer från fordonstrafik är inte tillräckligt som underlag för beslut i detta unika fall.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Plankartan har kompletterats med nya skyddsbestämmelser (m_1 , m_2); se plankarta.

7. HYRESGÄSTFÖRENINGEN VÄSTERÅS

Hyresgästföreningen i Västerås ser positivt på att bygga fler bostäder i centrum, vi ser även positivt på att det är blandade upplåtelseformer i centrum. Här kan det med fördel byggas hyresrätter. De föreslagna gröna takterrasserna är viktigt att de utformas för de boendes miljö och rekreation, kanske kan det förekomma odlingslådor eller andra odlingsmöjligheter på dessa takterrasser?

Vi vill att bullernivån från trafiken runt omkring fastigheten utreds ordentligt.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Bullerfrågan för aktuell detaljplan har utretts i samband med detaljplaneläggningen. Plankartan har sedan granskningen kompletterats med nya skydd mot störningar bestämmelser (m_1 , m_2) som anger att minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet ska orienteras mot ljuddämpad sida, samt att vid bostäder ska bullerskärm uppföras till en höjd av 1,5–2 meter på tak.

8. LUFTFARTSVERKET (LFV)

Hela LFV:s yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 5.

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen. LFV vill påminna om att:

Det åligger byggherren att beställa och bekosta en flyghinderanalys av LFV

Flyghinderanalys för den höga byggnad som skall uppföras på fastigheten. LFV:s flyghinderanalys grundar sig på ICAO:s regelverk som enligt beslut av EU-kommissionen skall gälla som lag inom EU. Om flyghinderanalysen innehåller anmärkningar skall dessa åtgärdas innan bygglov får beviljas. Är anmärkningarna av sådan natur att de ej kan åtgärdas får bygglov ej beviljas.

Observera att giltighetstiden för en flyghinderanalys är två år från utfärdandedatum. Om byggnation ej påbörjas innan giltighetstiden har gått ut måste en ny flyghinderanalys beställas och resultatet av denna inväntas innan byggnation får påbörjas.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Planbeskrivningen och plankartan har kompletterats med information gällande flyghinderutredning. Flyghinderanalys för aktuell detaljplan dp 1941 Njord 8 utfördes 2021-08-17, bygglov inom fastigheten bör beviljas innan 2023-08-17, därefter ska en ny analys beställas av Luftfartsverket, läs mer i planbeskrivningen under *Planförslag> Risker och störningar> Flyghinder*.

9. TEKNISKA NÄMNDEN

Hela Tekniska nämndens yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 6.

Utdrag från yttrandet:

Del av kvartersmark har föreslagits att bli allmän plats och därmed hamna under tekniska nämndens ansvarsområde. Förslag har dock inkommit från fastighetsägaren om användning av denna yta, bl.a. en trappa och en ramp som inte bedöms vara acceptabelt för att kunna ingå i tekniska nämndens ansvarsområde.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Plangränsen har efter granskning justerats där befintlig trappa och ramp finns och användning GATA har tagits bort delvis, dvs en del av markanvändningen kvartersmark förblir kvar som i gällande detaljplan. Plangränsen ändrades för att möjliggöra besökares tillgänglighet till fastigheten samt att underlätta framtida fastighetsbildning och bygglovsgivning.

10. MILJÖ- OCH KONSUMENTNÄMNDEN

Hela Miljö- och konsumentnämndens yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 7.

Utdrag från yttrandet:

Miljö- och konsumentnämnden har synpunkter gällande markföroreningar och buller i området.

Markföroreningar

Enligt en metodik för inventering av potentiellt förorenade områden (MIFO) finns det måttlig risk för förorenad mark på grund av avslutade verksamhet inom planområdet. Området tillhör riskklass 3, vilket är näst lägst klassning. Om åtgärder som påverkar mark ska göras i samband med byggnationen, tex. schakt eller pålning behöver markundersökningar och vid behov avhjälpandeåtgärder göras för att hindra spridning av eventuella markföroreningar.

Buller

Byggnation av bostäder på platsen kan påverka möjligheterna att ha evenemang på torgytan på Melkertorget. Det finns risk för störningar för boende.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Plankartan har kompletterats med nya skyddsbestämmelser gällande buller (m₁, m₂), se plankarta.

11. FASTIGHETSNÄMNDEN

Teknik- och fastighetsförvaltningen under fastighetsnämnden ställer sig positiv till planförslaget som möjliggör en utveckling av fastigheten Njord 8, vilket i sin tur bedöms påverka stadsmiljön och omgivningen kring fastigheten positivt.

Teknik- och fastighetsförvaltningen inkom med ett yttrade under samrådet. I yttrandet framgår det att ett exploateringsavtal behöver tecknas mellan exploatör och Västerås stad som klargör hur genomförandet ska gå till för att samordna ombyggnation av gaturummet som ligger i direkt anslutning till planområdet. Mellan samråd och granskning har plankartan och planområdet förändrats så att ett markområde ändrar användning från kvartersmark till allmän plats. För att genomföra detaljplanen måste Västerås stad och exploatören upprätta ett exploateringsavtal som reglerar exploatörens ansvar och kostnader för åtgärder på allmän plats som föranleds av denna förändring. Teknik- och fastighetsförvaltningen under fastighetsnämnden vill med detta förtydliga att exploateringsavtalet behöver tecknas innan detaljplanen kan antas.

I övrigt har Teknik- och fastighetsförvaltningen inget att erinra mot Planförslaget.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

Planbeskrivningen har förtydligats enligt inkomna synpunkter.

12. FÖRSKOLENÄMNDEN

Förskolenämnden har inga synpunkter på detaljplanens utformning. Närheten till Vasaparkens förskola medför att förskolenämnden uttrycker oro för att den kommande byggarbetsplatsen, Njord 8, ska komma att vara störande för förskolans verksamhet, i form av buller och hinder för föräldrar och leveranser att ha tillgång till förskolans entréer och hämta-lämna platser för bilar. Förskolenämnden gör därför medskicket att den typen av störningar ska undvikas.

Kommentar: Synpunkter har noterats

Vad som gäller under byggtiden regleras i annan lagstiftning än plan- och bygglagen.

Synpunkterna framförs till byggaktören.

13. KULTURNÄMNDEN ...FÖRLÄNGD SVARSTID TOM DEN 1/12

Hela Kulturnämndens yttrande finns bifogat till denna handling, se bilaga 7. Utdrag från yttrandet:

Påbyggnaden

Påbyggnaden i kvarteret Njord har i redovisade planhandlingarna en volym, höjd och gestaltning som bedöms kunna samspela med byggnaderna runt Aseatorget och skulle kunna bli en ny årsring i Västerås bebyggelseutveckling. Dock krävs att det, i kommande bygglovhandläggning och efterföljande teknisk del, går att säkerställa en hög ambitionsnivå i gestaltningen och utförande för att förslaget ska bli förenligt med övrig bebyggelsemiljö runt ASEA-torget.

Mellan samrådet och granskningen har man inom ramen för planarbetet låtit fördjupa den antikvarisk analysen av detaljplanens åtgärder i förhållande till påverkan på riksintresset. I skedet mellan samråd och granskning har också

byggherren vidhållit nödvändigheten av en rivning eller nedmontering av den norra delen av byggnaden på grund av olika krav såsom bärighet, tillgänglighet samt ökad möjligheten för användbarhet av sockelvåningarna. I granskningsförslaget finns flera illustrationer som visar en återuppbyggnad av fasader mot Kopparbergsvägen och Munkgatan.

Stadsantikvarien gör bedömningen att en återuppbyggnad av fasaden i samma utförande kan ses som en kompensation för rivning. Här blir det dock viktigt att man säkerställer lika hög ambitionsnivå i utförande och detaljer som tidigare men även i de nya tillägg i fasaden som krävs med slitsar för ljus. Vidare skyddas sedan samrådet den södra delen av Forumbyggnaden och det nyare Konserthuset, i detaljplanen med skyddsbestämmelser.

I nuläget stödjer inte granskningshandlingarnas plankarta ett förfarande med återställning enligt ovan. För att kunna säkerställa detta ska det tillföras planbestämmelser såsom t. ex. "Tegelfasader mot Kopparbergsvägen och Munkgatan ska återmonteras i befintligt utförande. Nya fönster i smal slits kan tillåtas mot Kopparbergsvägen". Vidare ska man i planen införa en bestämmelse om att sockelvåning ända upp till ny påbyggnad ska utföras i återvunnet tegel. Man ska också ställa krav på att antikvarisk sakkunnig KUL finns med i hela byggprojektet. Om det inte är möjligt att utföra lösning enligt ovan och ett säkerställande genom utökade detaljplanebestämmelser vidhåller stadsantikvarien, i enlighet med tidigare yttrande, att det bästa för kulturmiljön på platsen är att behålla Forumbyggnaden.

Kommentar: Synpunkter har noterats.

På plankartan har utformnings- och utförandebestämmelserna förtydligats enligt inkomna synpunkter.

Sammanfattning av ändringar

Nedan sammanfattas de ändringar som har gjorts i planhandlingarna efter granskningen.

Förändringar efter granskning

- Planbeskrivningen har förtydligats gällande konsekvenser för fastighetsägare och andra berörda.
- Planbeskrivningen har förtydligats beträffande fornlämningar enligt länsstyrelsens synpunkter.
- Räddningstjänstens (RTDM) textförslag har införts i planbeskrivningen; gällande olycksrisker och förutsättningar för räddningsingripanden.
- Syftet i planbeskrivningen har kompletterats med en text angående varsamhet, arkitektur- och kulturvärden.
- Information om flyghinderanalys har införts både i planbeskrivningen och i plankartan.
- På plankartan har utformningsbestämmelser ytterligare förtydligats.
- På plankartan har utförandebestämmelser ytterligare förtydligats.
- Plankartan har kompletterats med nya skyddsbestämmelser, gällande reglering av buller (m_1 och m_2).
- Plankartan har kompletterats med en ny utformningsbestämmelse (f_6).
- Plankartan har kompletterats med två nya utförandebestämmelser (b_3 , b_4).

- Längs Koppabergsvägen har plangräns justerats, detta på grund av att befintlig trappa och ramp som tillhör fastigheten Njord 8 ligger i dagsläget på allmän plats (Gata).
- En del av pricktmark längs Munkgatan, har nu ersatts med en ny bestämmelse, n Endast parkering för rörelsehindrade tillåts.

Sammanfattning

Samråd och granskning har genomförts enligt plan- och bygglagen 5 kap 11, 12 respektive 18 §§.

Planhandlingarna har efter granskning ändrats av redaktionell karaktär utifrån synpunkterna som inkommit under granskningen.

Ställningstagande

Detaljplanen bedöms vara klar för att antas enligt PBL 5 kap 27§.

Kvarstående synpunkter

Detaljplanen lämnas till antagande med kvarstående synpunkter.

Kopia till

Länsstyrelsen,
Teknik- och fastighetsförvaltningen,
Sökande

Remissinstanser som har kvarstående synpunkter från samrådet och/eller granskningen:

- Länsstyrelsen
- Västmanlands länsmuseum

Sakägare som bedömts ha fått synpunkter tillgodosedda från samrådet och/eller granskningen:

- HYRESGÄSTFÖRENINGEN VÄSTERÅS
- Castellum

Susanne Malo

Planarkitekt
Stadsbyggnadsförvaltningen
721 87 Västerås

Telefon direkt: 021-391251
susanne.shahoud.malo@vasteras.se

- Bilaga 1. Länsstyrelsen**
- Bilaga 2. Lantmäterimyndigheten**
- Bilaga 3. Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD)**
- Bilaga 4. Västmanlands länsmuseum**
- Bilaga 5. Luftfartsverket**
- Bilaga 6. Tekniska nämnden**
- Bilaga 7. Miljö- och konsumentnämnden**
- Bilaga 8. Kulturnämnden**

Länsstyrelsen
Västmanlands län

BILAGA 1

Yttrande	1 (5)
Datum	Ärendebeteckning
2022-11-11	402-5512-2022

Västerås kommun
Byggnadsnämnden
byggnadsnamnd@vasteras.se

Granskningsyttrande över detaljplan för Njord 8 och del av Västerås 1:1, Centrum, Dp 1941, Västerås kommun

Rubricerat ärende har översänts till Länsstyrelsen för granskning enligt 5 kap 22 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Allmänt

Länsstyrelsen yttrade sig tidigare över planförslaget den 28 februari 2022.

Bedömning enligt 11 kap 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen kommer att prövas.

Riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken

Riksintresse för kulturmiljövården, Västerås stad [U24]

Länsstyrelsen bedömer att ett genomförande av planförslaget kommer att medföra påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24], både på riksintresset som helhet och Centrum som del av riksintresset. Bedömningen utgår från riksintressets motivering och framför allt uttrycket för Centrum. Ett genomförande av planförslaget kommer också att påverka upplevelsen av riksintressets uttryck gällande verkstads- och kontorsbyggnader inom ASEAs tidigare kvarter Ottar och Mimer.

I samrådsskedet yttrade sig Länsstyrelsen om att ett genomförande av planförslaget kan innebära påtaglig skada på riksintresset Västerås stad. Länsstyrelsen bedömer att de förändringar som har skett inför granskningsskedet inte föranleder ett annat ställningstagande kring bedömningen om påtaglig skada.

Länsstyrelsen har även tagit del av den antikvariska konsekvensbeskrivning som har tagits fram till granskningsskedet. Enligt rapporten skulle ett genomförande av planförslaget innebära att

BILAGA 1

Länsstyrelsen Västmanlands län

Yttrande

2 (5)

2022-11-11

402-5512-2022

områdets värden förblir oförändrade. Länsstyrelsen delar inte den bedömningen.

Länsstyrelsens bedömning om att planförslaget kan antas medföra påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24] utgår från följande:

Motivering till riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24]

Motiveringen till riksintresset Västerås stad lyder ”Stadslandskap med stadsmiljöer präglade av medeltida strukturer, regleringen under 1600-talet, industrisamhällets stadsbyggande främst i form av industrimiljöer, bostadsområden och samhällsservice från ca 1880-tal – 1940-tal, centrumområde som visar modernismens centrumomvandling från ca 1950-tal – 1970-tal samt av betydelsen som stiftsstad, skolstad och residensstad”. Riksintresset Västerås stad är uppbyggt av ett antal delar som är viktiga för att förstå Västerås framväxt och platsen som industristad i den svenska historien. Den aktuella detaljplanen berör främst modernismens centrumomvandling.

I sitt samrådsyttrande framförde Länsstyrelsen bland annat att den föreslagna påbyggnaden riskerar att dominera den befintliga bebyggelsen runt ASEA-torget vilket innebär att bebyggelsen, som en del av riksintresset, kommer att påverkas negativt. Länsstyrelsen framförde också att den nya byggnaden får en mycket framträdande roll och att den med sin två våningar höga avslutning riskerar att konkurrera med byggnaderna runt torget och därmed dominera i höjd och uttryck. Skalor förskjuts och med det påverkas riksintresset negativt. Slutligen meddelade Länsstyrelsen att det krävs att den föreslagna byggnadens övre parti i två våningar tas bort för att skadan på riksintresset inte ska bli påtaglig. Länsstyrelsen vill i detta granskningsyttrande förtydliga att det handlar om påbyggnadens översta två våningar med anslutning, enligt plankartan tre våningar.

Inför granskningsskedet har ett flertal förändringar av planförslaget skett. Bland annat har den föreslagna påbyggnaden mot Kopparbergsvägen dragits in så att dess fasad inte skjuter ut över befintlig tegelfasad och konserthuset har försetts med rivningsförbud samt varsamhetsbestämmelse. Forumbyggnadens överhäng mot Munkgatan har även rekonstruerats för att bibehålla byggnadens tidigare karaktär. Länsstyrelsen bedömer dock fortsatt att ett genomförande av planförslaget har en sådan inverkan på riksintresset för kulturmiljövården att Länsstyrelsens synpunkter från samrådsskedet kvarstår.

BILAGA 1

Länsstyrelsen Västmanlands län

Yttrande

3 (5)

2022-11-11

402-5512-2022

Uttryck för riksintresset för kulturmiljövården Västerås stad [U24]

Ett genomförande av planförslaget påverkar framför allt uttrycket för Centrum. Planförslaget påverkar även den del av riksintresset Västerås stad som omfattar ASEA:s tidigare bebyggelse. Byggnaderna kring ASEA-torget har pekats ut som särskilt kulturhistoriskt värdefulla i det nyligen framtagna kulturmiljöunderlaget för Västerås stad, Delområde Centrala innerstaden. Den södra delen av kvarteret Njord (konserthuset samt en del av tidigare Forum) är utpekad som särskilt kulturhistoriskt värdefull byggnad. Länsstyrelsen bedömer att även den norra delen av kvarteret, det vill säga hela Forumbyggnaden från 1970, utgör en särskilt kulturhistoriskt värdefull byggnad. Byggnaden har utformats med mycket hög arkitektonisk kvalitet och med omsorg i materialen. Av äldre bilder framgår också tydligt vilken medveten gestaltning byggnaden har fått avseende utformning och höjd för att relatera till den omgivande bebyggelsen vid ASEA-torget, både varuhuset Punkt och det intilliggande Melkerkontoret samt kvarteret Nore.

Planförslaget möjliggör en högsta nockhöjd på 49,50 meter över angivet nollplan. Detta innebär att den nya Forumbyggnaden omvandlas från att vara områdets lägsta byggnad till att bli en av de högsta. Den väl gestaltade Forumbyggnaden reduceras till att utgöra en sockel till den nya påbyggnaden. Länsstyrelsen vidhåller att den föreslagna påbyggnaden är alltför hög då den får en mycket framträdande roll i Västerås stadslandskap. Påbyggnaden är högst påtaglig i omgivningen, från såväl Djäkneberget som Kopparbergsvägen, och nedtrappningen mot Vasaparken bedöms inte minska intrycket av byggnaden tillräckligt mycket för att kompensera detta. Med de tre översta våningarna riskerar påbyggnaden att konkurrera med byggnaderna runt ASEA-torget, såväl kontorsbyggnader som varuhusen, och därmed dominera i såväl höjd som uttryck. Den nya glasade påbyggnaden kommer att konkurrera med Melkerkontoret gällande både utformning och höjd. Länsstyrelsen bedömer därför att riksintresset Västerås stad som helhet och även de centrala delarna runt ASEA-torget påtagligt kommer att skadas av den tillkommande byggnadens skala och gestaltning.

Kumulativa effekter

I samrådsyttrandet påpekade Länsstyrelsen risken för de kumulativa effekter som ett uppförande av den höga påbyggnaden kan innebära, särskilt med tanke på övriga pågående detaljplanearbeten i de centrala delarna av Västerås innerstad. Det finns idag inget strategiskt dokument som anger var höga hus kan vara möjliga att uppföra i Västerås historiska landskap där framför allt kyrkor, offentliga byggnader och industriarkitektur har manifesterat sig genom höga höjder. Att uppföra höga byggnader inom riksintresset kan bli prejudicerande för andra

Länsstyrelsen Västmanlands län

Yttrande

BILAGA 1

4 (5)

2022-11-11

402-5512-2022

projekt. En skalförskjutning vertikalt innebär att äldre strukturer inom riksintresset blir svårare att utläsa och därmed förvanskas. På- och ombyggnation av byggnader som tillhör uttrycken för riksintresset kan också medföra skada och att byggnader eller delar av byggnader rivs. Mot bakgrund av detta bedömer Länsstyrelsen att det finns en betydande risk för påtaglig skada på stadslandskapet inom riksintresset Västerås stad genom de kumulativa effekter som planförslaget kan leda till på sikt.

Övrigt

Kulturmiljövård

Forumbyggnaden kommer delvis att rivas för att sedan rekonstrueras till följd av begränsningar i den nuvarande konstruktionen. Länsstyrelsen anser fortsatt att Forumbyggnaden bör bevaras. Om byggnaden av tekniska skäl måste rivas, ser Länsstyrelsen det som positivt att fasaden mot Mungatan rekonstrueras för att bibehålla byggnadens tidigare karaktär.

Länsstyrelsen ser positivt på att konserthuset har försetts med rivningsförbud samt varsamhetsbestämmelse.

Fomlämningar

Planbeskrivningen behöver förtydligas beträffande fomlämningar. I granskningshandlingen nämns fomlämningar på tre ställen med varierande information. Länsstyrelsen förordar följande skrivelse:

Fastigheten Njord 8 ligger inom fomlämningsområde för stadslager Västerås stad L2002:434. Markingrepp inom fomlämningsområde kräver tillstånd från Länsstyrelsen. Kommunen/exploatören bör kontakta Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion i god tid innan eventuella ingrepp i marken för bedömning av eventuella arkeologiska åtgärder.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Simon Eriksson, för frågor på telefon 010-2249437 eller via e-post simon.eriksson@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 5512-2022 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 90 00.

BILAGA 2

(1)

VÄSTERÅS STAD

Lantmäterimyndigheten
Karin Löfving
Tfn: 021-39 12 57
e-post: karin.lofving@vasteras.se

Datum
2022-10-27

Vår beteckning
Dnr BN-2022/00583

Er beteckning
Dnr 2018/01181

GRANSKNINGSYTTRANDE

Detaljplan 1941, Njord 8 och del av Västerås 1:1, Västerås

Vid genomgång av detaljplanens samrådshandlingar, daterade 2022-09-21 har följande noterats.

Plankarta med bestämmelser

Ingen erinran.

Planbeskrivning

Planbeskrivningen bör förtydligas

- I avsnittet för Genomförandebeskrivning under fastighetsrättsliga frågor – Konsekvenser för fastighetsägare och andra berörda, det bör framkomma att för del av Västerås 1:1 möjliggörs kvartersmark C.
- Så att det framkommer att kommunen med stöd av detaljplanen har rätt att lösa in den allmänna platsen utan överenskommelse med den berörda fastighetsägaren.
- Den eventuella rätt till ersättning som en fastighetsägare kan ha när kommunen inför bestämmelser om skydd för kulturvärden eller rivningsförbud i en detaljplan. Reglerna kan framkomma i fastighetskonsekvensbeskrivningen.

Övrigt

Teknisk granskning av plankartan har lämnats i separat handling.
Redaktionella synpunkter på planförslaget har lämnats direkt till planhandläggaren.

Lantmäterimyndigheten har, med beaktande av ovanstående, inget övrigt att erinra.

I tjänsten

Karin Löfving
För lantmäterimyndigheten

BILAGA 3

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
MÄLARDALEN

Datum 2022-11-10
Dnr 2021-000940-RTMD-171

Elin Bergroth
010-1798254
elin.bergroth@rtmd.se

Stadsbyggnadsförvaltningen, Västerås
Stad

Yttrande gällande detaljplan för till- och ombyggnad av kongresscenter/kontor, Njord 8, DP 1941 - granskningsremiss

Stadsbyggnadsförvaltningen, Västerås Stad har begärt yttrande av Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD) över "Detaljplan för Njord 8, Centrum Västerås, Dp1941" i granskningskedje. RTMD översänder härmed textförslag avseende olycksrisiker och förutsättningar för räddningsingripanden.

I samrådsskedet för aktuell detaljplan skickades ett remissvar från RTMD. Varken planbeskrivningen eller samrådsredogörelsen nämner merparten av RTMD:s synpunkter varför dessa synpunkter nämns även i detta remissvar.

Förutsättningar för räddningsingripanden

Brandvattenförsörjning:

Planområdet skall enligt aktuellt handlingsprogram brandvattenförsörjas från brandpostnät med minsta kapacitet 1200 l/min enligt rekommenderade avstånd nedan.

Rekommenderat maximalt avstånd från sämst belägna uppställningsplats för räddningsfordon till brandpost är 75 meter, vilket medför ett maximalt inbördes avstånd mellan brandposter på 150 meter. Därefter skall avstånd från uppställningsplats för fordon till angreppspunkt vid byggnad enligt Boverkets byggregler inte överstiga 50 meter.

Då byggnaden planeras ha en byggnadshöjd över 24 meter ska tillgången till släckvatten säkerställas med stigarledning i trapphus, detta enligt Boverkets byggregler. För byggnader med en byggnadshöjd över 40 meter ska stigarledningarna vara trycksatta.

Med vänlig hälsning
Elin Bergroth

Brandingenjör

BILAGA 4

Edit Boman, Bebyggelseantikvarie
Telefon: 079-0611687
E-post: edit.boman@regionvastmanland.se

Västerås stad
Byggnadsnämnden
Stadshuset
721 87 Västerås

2022-11-10

Dnr: VLM210133

Yttrande med anledning av granskning gällande detaljplan för Njord 8, Centrum Dp 1941, Västerås kommun

Västmanlands läns museum har mottagit granskningshandlingar rörande detaljplan för Njord 8, Centrum Dp 1941, Västerås stad. Detaljplanen syftar till att pröva möjligheten att bygga om och till befintligt kongresscenter/kontor. Även att säkerställa att bygganden utformas med en hög arkitektonisk kvalitet som samspekar med dess omgivning.

Länsmuseet har vid samråd yttrat sig kring Njord 8 och hänvisar till det yttrandet för aktuell bakgrund och beskrivning av dess kulturhistoriska värden med Dnr VLM210133. Efter granskning av remisshandlingarna har länsmuseet följande att anföra.

Länsmuseets åsikt

Byggnaderna kring Asea-torget har pekats ut som särskilt kulturhistoriskt värdefulla i det kulturmiljöunderlag som just nu tas fram för Västerås stad, Delområde Centrala innerstaden. Den södra delen av byggnaden är utpekad som särskilt kulturhistoriskt värdefull byggnad inom kvarteret Njord och omfattas alltså av 8 kap. 13 § Plan och bygglagen (2010:900).

Länsmuseet gör bedömningen att påbyggnaden som tillåts i planförslaget blir för dominerande i den aktuella stads- och landskapsbilden och dess bebyggelsemiljö i både höjd och omfattning. Med nuvarande förslags volym och höjd riskerar hela stadssiluetten att förändras irreversibelt då den blir högre och klumpigare i utformningen än intilliggande byggnader. Den storskaliga dominerande volymen tar även fokus från två av Västerås viktigaste byggnader i stadssiluetten och dess siktlinje – Domkyrkan och ASEA-tornet. Med hjälp av 3D-verktyget för ärendet går det att se att det endast är tornens tunnaste delar som kommer sticka över Njords nya påbyggnad och förändrar stads- och landskapsbilden och bebyggelseområdet. Påbyggnaden bedöms även vara för stor i volymen i relation till den befintliga byggnadskroppen då den befintliga byggnadens rätvinkliga och runda former, strama och slutna fasad med glas och tegel i mönstersättning blir nedtyngd och skymms av den föreslagna nya påbyggnadens storskalighet.

Bebyggelsemiljön runt om planområdet består av tegelbyggnader med få variationer mellan materialen och består huvudsakligen av glas och tegel. Byggnaden är idag en stram modernistisk tegelbyggnad, planbestämmelsen f5 tar upp att även andra material än tegel får tillkomma vid byggnadens entréväningar. Detta öppnar upp för en del oro ur gestaltningssynpunkt då det blir en otydlig planbestämmelse då det är oklart hur stor mängd av andra material får förekomma. Det möjliggör för teoretiska scenarion som entrépartier i hälften tegel hälften trä eller gult tegel i stället för rött. Länsmuseet vill även lyfta att miljön runt om främst består av glas och rött tegel - inte trä, och att detta material på planskisser bidrar till att förslaget ser främmande ut för miljön, planbestämmelsen bör specificeras ytterligare.

BILAGA 4

Edit Boman, Bebyggelseantikvarie
Telefon: 079-0611687
E-post: edit.boman@regionvastmanland.se

Länsmuseet bedömer som tidigare nämnts att volymen blir för stor och dominerande. Upplevelsen av volymen riskerar att bli ännu större med planbestämmelsen b1 som tar upp att trapphus/fläkrum får sticka ut ovanför angiven nockhöjd – även om den skall vara indragen enligt planbestämmelse b2.

På plankartan finns både k- och q-bestämmelser samt en skrivning om att ny bebyggelse ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet där varsamhet ska präga såväl helheten gällande volymverkan och gestaltning som utförandet av byggnadsdetaljer och omsorg i materialval. Ytterligare är syftet med detaljplanen att säkerhetsställa att byggnaden utformas med en hög arkitektonisk kvalitet som samspelar med dess omgivning eftersom den ligger i en ett centralt, strategiskt viktigt och synligt lägre i Västerås centrum som även ligger inom riksintresse för kulturmiljövård. Länsmuseet gör bedömningen att detta inte uppfylls, byggnaden samt bebyggelseområden blir förvanskat av planförslaget och förslagets nuvarande utformning samspelar inte med omgivningen. Länsmuseet bedömer som tidigare påpekat att det aktuella planförslaget fortfarande är för dominerande.

Länsmuseet står kvar vid vad som påpekades i tidigare yttrande till samrådet trots förändringar i förslaget.

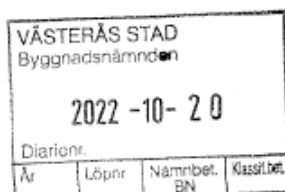
Västmanlands läns museum

Edit Boman
Byggnadsantikvarie

Josefine Israelsson
Byggnadsantikvarie

För kännedom: Länsstyrelsen Västmanlands län, Kulturmiljö

BILAGA 5

2022-10-19

Västerås stad
Byggnadsnämnden
Stadshuset
721 87 Västerås

LFV:s yttrande angående detaljplan för Njord 8 och del av Västerås 1:1, Västerås kommun

Härmed överlämnas LFV/ANS yttrande över i rubriken nämnda remiss.

Med vänlig hälsning

för Pär Oberger
Enhetschef CNS

Dokumentnummer
D-2022-304445

Ärendenummer
Å-2022-017893

Ert datum
2022-10-13

Er beteckning
2018/01181

Handläggare
Edman, Lovisa

Sekretess
OSL 18 kap 8 § Bevakn &
säkerhet

BILAGA 5

2022-10-19

Remissvar:

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen.

LFV vill påminna om att:

Det åligger byggherren att beställa och bekosta en flyghinderanalys av LFV Flyghinderanalys för den höga byggnad som skall uppföras på fastigheten, telefon 011-19 20 00 vx, begär flyghinderanalys. LFVs flyghinderanalys grundar sig på ICAO:s regelverk som enligt beslut av EU-kommissionen skall gälla som lag inom EU. Om flyghinderanalysen innehåller anmärkningar skall dessa åtgärdas innan bygglov får beviljas. Är anmärkningarna av sådan natur att de ej kan åtgärdas får bygglov ej beviljas. Observera att giltighetstiden för en flyghinderanalys är två år från utfärdandedatum. Om byggnation ej påbörjas innan giltighetstiden har gått ut måste en ny flyghinderanalys beställas och resultatet av denna inväntas innan byggnation får påbörjas.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och övervakning (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 447 10 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC 015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

BILAGA 6

VÄSTERÅS STAD
Tekniska nämnden, arbetsutskottet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2022-11-10

1 (1)

§ 106

Dnr TN 2021/00750-1.7.1

Beslut - Yttrande över underrättelse om granskning för detaljplan för till- och ombyggnad av kongresscenter/kontor, Njord 8, Dp 1941**Beslut**

Yttrandet godkänns och överlämnas till byggnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Under tiden efter att tekniska nämndens arbetsutskott yttrat sig om samrådsremiss för detaljplan 1941 så har förändringar skett som medför att yttrande behövs även i granskningsskedet. Del av kvartersmark har föreslagits att bli allmän plats och därmed hamna under tekniska nämndens ansvarsområde. Förslag har dock inkommit från fastighetsägaren om användning av denna yta som inte bedöms vara acceptabelt för att kunna ingå i tekniska nämndens ansvarsområde.

Kopia till

Byggnadsnämnden

BILAGA 6

VÄSTERÅS STAD

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Jimmy Heimersson
Epost: jimmy.heimersson@vasteras.se

YTTRANDE

Datum
2022-11-01

Sida
1 (1)

Dariernr
TN 2021/00750- 1.7.1

Byggnadsnämnden

Yttrande - Granskningsremiss - Detaljplan för till- och ombyggnad av kongresscenter/kontor, Njord 8, Dp 1941

Efter samråd har ett förslag framkommit om att del av fastigheten Njord 8 ska övergå från kvartersmark till allmän plats. Det rör sig om en yta som idag är ett burspråk som sticker ut från fasad. Burspråket är tänkt att rivas och marken övergår till allmän plats, i detaljplanen märkt som GATA. Ytan är 30-35 kvadratmeter stor. Tekniska nämnden har inget emot förslaget förutsatt att ytan integreras i utseende och materialval så lika som möjligt som övrig allmän plats intill ytan. En ytterligare förutsättning är att ombyggnation av ytan för integrering i allmän plats inte belastar tekniska nämndens budget.

Det har dock framkommit att fastighetsägaren planerar att ha trapp samt ramplösning till en entré på ytan. En trapp samt ramp ska enligt tekniska nämnden inte ligga på allmän plats. Tekniska nämnden ska inte ha drift och underhållsansvar för en sådan lösning. Lösningar för att nå entré måste lösas inom fastigheten på kvartersmark.

Mot bakgrund av detta så kan inte tekniska nämnden godkänna förslag om att kvartersmark för burspråk övergår till allmän plats med annat än att ytan integreras i sin helhet till utseende och materialval som övrig allmän plats intill. Inga lösningar för att nå entréer ska ordnas på allmän plats. Om lösningar måste ske utanför fasad ska platsen ligga kvar som kvartersmark.

BILAGA 6

VÄSTERÅS STAD

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum
2022-10-31Sida
1 (1)
Diarlenr
TN 2021/00750- 1.7.1Teknik- och fastighetsförvaltningen
Jimmy Heimersson
Epost: jimmy.heimersson@vasteras.seKopla till
Byggnadsnämnden

Tekniska nämndens arbetsutskott

Tjänsteutlåtande - Yttrande - Underrättelse om granskning för detaljplan för till- och ombyggnad av kongresscenter/kontor, Njord 8, Dp 1941**Förslag till beslut**

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till byggnadsnämnden.

Ärendebeskrivning

Under tiden efter att tekniska nämndens arbetsutskott yttrat sig om samrådsremiss för detaljplan 1941 så har förändringar skett som medför att yttrande behövs även i granskningsskedet. Del av kvartersmark har föreslagits att bli allmän plats och därmed hamna under tekniska nämndens ansvarsområde. Förslag har dock inkommit från fastighetsägaren om användning av denna yta som inte bedöms vara acceptabelt för att kunna ingå i tekniska nämndens ansvarsområde.

Ekonomisk bedömning

Förslaget om att kvartersmark kommer övergå till allmän plats medför en utökad driftkostnad på 3300 kr/år förutsatt att ytan integreras och blir likadan som annan allmän plats intill.

Hållbarhetsbedömning

Förtätning på det sätt detaljplanen föreslår anses vara ett föredömligt sätt att utöka stadskärnan ur ett hållbarhetsperspektiv.

Juridisk bedömning

Nämnden är behörig att fatta beslutet i enlighet med nämndens reglemente och kommunallagen.

Hans Näslund
DirektörLinnea Viklund
Enhetschef

VÄSTERÅS STAD

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Erika Kurberg
Epost: erika.kurberg@vasteras.se

**BESLUT ENLIGT
DELEGATIONSORDNING**

Datum
2022-10-19

BILAGA 7

Sida
1 (4)

Diariernr
MOKN 2022/00109- 1.7.1

Byggnadsnämnden
byggnadsnamnd@vasteras.se

**Miljö- och konsumentnämndens yttrande till byggnadsnämnden
över förslag till detaljplan för Njord 8 och del av Västerås 1:1,
Centrum, Västerås Dp1941****Bakgrund**

Underrättelse från byggnadsnämnden till miljö- och konsumentnämnden
angående granskning av detaljplan för Njord 8 och del av Västerås 1:1,
Centrum, Västerås Dp1941, daterad 2022-09-21 (ert dnr BN 2018/01181).

SynpunkterMarkföreningar

Enligt en metodik för inventering av potentiellt förorenade områden (MIFO)
finns det måttlig risk för förorenad mark på grund av avslutade verksamhet
inom planområdet. Området tillhör riskklass 3, vilket är näst lägst klassning.
Om åtgärder som påverkar mark ska göras i samband med byggnationen,
tex. schakt eller pålning behöver markundersökningar och vid behov
avhjälpandeåtgärder göras för att hindra spridning av eventuella
markföreningar.

Buller

Byggnation av bostäder på platsen kan påverka möjligheterna att ha
evenemang på torgytan på Melkertorget. Det finns risk för störningar för
boende.

Information

Om en förorening i mark, vatten eller byggnad som kan ge skada eller
olägenhet för människors hälsa eller miljön upptäcks ska miljö- och
konsumentnämnden genast underrättas.

Innan schaktning, saneringsarbete eller andra åtgärder startas i ett förorenat
område måste en skriftlig anmälan skickas till miljö- och
konsumentnämnden. Anmälan ska göras minst sex veckor innan åtgärd.
Blankett och mer information finns på <http://www.vasteras.se/naringsliv-och-arbete/tillstand-regler-och-tillsyn/sanering.html> Sökande kan även
kontakta miljö- och hälsoskyddsförvaltningen för mer information.

Beslutande

Erika Kurberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

VÄSTERÅS STAD

Kultur-, idrott- och fritidsförvaltningen
Karin Ulrika Nordström
Epost: karin.ulrika.nordstrom@vasteras.se

YTTRANDE

Datum
2022-10-28

Diarie nr
KUN 2022/00364- 1.7.1

BILAGA 8

Sida
1 (3)

Kulturmämnden

Yttrande – Remissvar för granskning av detaljplan för till- och ombyggnad av kongresscenter/kontor, Njord 8, Dp 1941

Påbyggnaden

När det gäller den nya påbyggnaden som avses att göras på i kvarteret Njord så har den redovisats i flera för Västerås viktiga vyer bl.a. från Djäkneberget. I dessa vyer och långa siktlinjer över centrala staden är påbyggnaden i kvarteret Njord inte särskilt påtaglig genom sin höjd och volym och bedöms därför vara förenlig med omgivande bebyggelsemiljö och uppfylla anpassningskraven i förhållande till stads- och landskapsbilden i centrala Västerås.

Däremot är påbyggnaden på kvarteret Njord mer påtaglig i stadsrummet vid Asea-torget. Runt Asea-torget finns flera byggnader med stark gestaltning som berättar om olika tider i Västerås historiska utveckling. Runt torget finns bl. a. Aseas Nore- och Melkerkontor från 1940- och 1950-talen, varuhuset Punkt från slutet av 1960-talet och höghuset Skrapan från slutet av 1980-talet. Flera av dessa uppräknade byggnader är delar i riksintresset för kulturmiljövård Västerås U24.

Påbyggnaden i kvarteret Njord har i redovisade planhandlingarna en volym, höjd och gestaltning som bedöms kunna samspela med byggnaderna runt Aseatorget och skulle kunna bli en ny årsring i Västerås bebyggelseutveckling. Dock krävs att det, i kommande bygglovhandling och efterföljande teknisk del, går att säkerställa en hög ambitionsnivå i gestaltningen och utförande för att förslaget ska bli förenligt med övrig bebyggelsemiljö runt ASEA-torget.

Forumbyggnaden

Aseas Formbyggnad från 1969 användes som bland annat matsal och för utställningar är en byggnad i två plan med platt tak och en övervägande sluten tegelfasad mot Kopparbergsvägen och Mungatan. Forumbyggnaden är den byggnad som i det nya planförslaget kommer att utgöra sockelvåningar till den nya påbyggnaden i planförslaget.

Aseas Forumbyggnad är en del av den riksintressanta bebyggelsen inom det fysiska uttrycket: *”Centrumområde med enhetlig modernistisk bebyggelse från 1950–1970-talen, konstnärlig utsmyckning inom och intill byggnaderna, stora varuhus med gallerior och parkeringshus som en del av det modernistiska idealet samt trafikseparering med tunnelsystem under centrumkärnan som gett möjlighet till torgbildningar för folkliv och*

BILAGA 8

kulturarenor. Modernistiska offentliga och kontorsbyggnader av hög arkitektonisk kvalitet så som Melkerkontoret med dess enhetliga och modernistiska glasfasad, Västerås stadshus med strama stenfasader och karaktäristiskt klocktorn, Västerås stadsbibliotek med tegelfasader och mosaikkonst samt polishuset med dess repetitiva betongfasader (riksintresse för kulturmiljövården Västerås U 24).

Det moderna kulturarvet i centrala Västerås är en del av riksintresset sedan 2018. Västerås innerstad är unik i Sverige med många kvalitativa byggnader som uppfördes under åren 1930–1980 där bebyggelsen från mitten av förra seklet berättar om den stora omdaning av Västerås centrum som genomfördes och som skapade det modernistiska centrum som finns idag. Stadsantikvariern anser att modernismens kulturarv ska värnas för framtiden eftersom det utöver att det är av riksintresse också är en viktig del i identiteten för Västerås som stad.

I samrådsförslaget från 2021 för kvarteret Njord redovisades att den södra delen av Forumbyggnaden kommer att finnas kvar men att en rivning av den norra halvan av byggnaden skulle utföras. I stadsantikvariens yttrande på samrådsförslaget framfördes att rivning av denna del var olämplig mot bakgrund av att rivning av riksintressant bebyggelse kan få upprepningseffekt och leda till fler rivningsanspråk på det modernistiska riksintressanta kulturarvet. Det kan i längden få stora negativa konsekvenser och försvaga läsbarheten i riksintressets uttryck som har med centrumomvandlingen att göra.

I ett nytt kunskapsunderlag som Västerås stad, länsstyrelsen i Västmanlands län och Västmanlands länsmuseum gemensamt tog fram 2019 pekades den norra delen av Forumbyggnaden inte ut som byggnad av högt kulturhistoriskt värde. Det betyder att den rekommenderas att i en prövning inte skulle omfattas av plan- och bygglagens förvanskningförbud. Däremot så gäller plan- och bygglagens krav på varsamhet alltid oavsett om en byggnad är utpekad som särskilt värdefull eller inte.

Mellan samrådet och granskningen har man inom ramen för planarbetet låtit fördjupa den antikvarisk analysen av detaljplanens åtgärder i förhållande till påverkan på riksintresset. I skedet mellan samråd och granskning har också byggherren vidhållit nödvändigheten av en rivning eller nedmontering av den norra delen av byggnaden på grund av olika krav såsom bärighet, tillgänglighet samt ökad möjligheten för användbarhet av sockelvåningarna. I granskningsförslaget finns flera illustrationer som visar en återuppbyggnad av fasader mot Kopparbergsvägen och Munkgatan.

Vidare har Stadsbyggnadsförvaltningen i samrådsredogörelse daterad 220921 skrivit följande: ” Med tanke på de omfattande ingreppen föreslår vi att som huvudalternativ (för norra delen av Forum, egen kommentar) acceptera att denna del av tidigare Forumbyggnaden får dagens tegelfasad nedmonterad och återuppbyggd. Tidigare projekt visar att ca 70% av teglet kan sparas och återanvändas vid nedmontering. Tegelfasaden nedmonteras och bakomliggande stomme rivs, ny grundläggning utförs, nya våningsplan byggs på rätt nivåer för tillgänglighet och funktion ut som invändigt tillsammans med nya trapphus med hissar med tillgänglighet. Därefter återbyggs tegelfasaden med tegelstenar från befintlig byggnad med lämpliga

BILAGA 8

entréer samt fönster. Denna metod är inte bara ett föredra teknisk och ekonomiskt utan också säkrare under själva byggnationen. Den utkragande delen i övre plan mot Munkgatan måste nedmonteras då bakomliggande betongbjälklag och förstärkningar inte har någon stomme kvar att förankra sig i. Denna del av fasaden kan återuppbyggas exakt i samma utförande och mått som i dag. Ny stomme med våningsplan i rätt nivåer och anpassade trapphus byggs innanför. Då byggnaden behöver anpassas till inte enbart miläge utan även tillåtas fungera som en viktig länk mellan nya resecentret och stadens urbana city kommer den rekonstruerade fasaden att få nya entréer och fönster”

Stadsantikvarien gör bedömningen att en återuppbyggnad av fasaden i samma utförande kan ses som en kompensation för rivning. Här blir det dock viktigt att man säkerställer lika hög ambitionsnivå i utförande och detaljer som tidigare men även i de nya tillägg i fasaden som krävs med slitsar för ljus. Vidare skyddas sedan samrådet den södra delen av Forumbyggnaden och det nyare Konserthuset, i detaljplanen med skyddsbestämmelser.

I nuläget stödjer inte granskningshandlingarnas plankarta ett förfarande med återställning enligt ovan. För att kunna säkerställa detta ska det tillföras planbestämmelser såsom t. ex. ”Tegelfasader mot Kopparbergsvägen och Munkgatan ska återmonteras i befintligt utförande. Nya fönster i smal slits kan tillåtas mot Kopparbergsvägen”. Vidare ska man i planen införa en bestämmelse om att sockelvåning ända upp till ny påbyggnad ska utföras i återvunnet tegel. Man ska också ställa krav på att antikvarisk sakkunnig KUL finns med i hela byggprojektet.

Om det inte är möjligt att utföra lösning enligt ovan och ett säkerställande genom utökade detaljplanebestämmelser vidhåller stadsantikvarien, i enlighet med tidigare yttrande, att det bästa för kulturmiljön på platsen är att behålla Forumbyggnaden.

Inga övriga synpunkter.